

Rapport

efter kvalitetsgranskning av Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1-3 vid Åsarpsskolan i Falköpings kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om Åsarpskolan

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av Kunskapsbedömning i grundskolan årskurserna 1-3 under november 2011-mars 2012. Granskningen vid Åsarpskolan i Falköpings kommun ingår i detta projekt.

Åsarpskolan besöktes den 8 och 9 februari 2012. Ansvariga inspektörer har undervisningsråden Marie Karlsson och Bosse Jersenius varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen genomförs i totalt 31 kommunala skolor och 4 fristående skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrundsuppgifter om Åsarpskolan

Åsarpskolan är en kommunal skola och ingår i samma rektorsområde som den närliggande Kinnarpsskolan. De båda skolorna leds av en rektor. Åsarpskolan består av förskoleklass och årskurserna 1- 6 och eleverna fortsätter där efter sin utbildning i Kinnarpsskolan.

Personalen är organiserad i ett arbetslag med möjlighet till tre mindre arbetslagsmöten, huvudsakligen i förskoleklass och årskurserna 1 och 2, årskurserna 3 och 4 samt årskurserna 5 och 6. Lärarna arbetar främst som klasslärare med antingen svenska/samhällsorienterande ämnen eller matematik/natur-

orienterande ämnen. Lärarna är utbildade i de ämnen de undervisar i med undantag för ämnet hem- och konsumentkunskap.

Eleverna i förskoleklass och årskurserna 1 och 2 är organiserade i två åldersheterogena klasser. De övriga årskurserna är indelade i åldershomogena klasser. Klasserna är förhållandevis små vilket medför att eleverna i årskurserna 3 och 4 får en del av sin utbildning tillsammans genom att de, enligt rektorn, *"samläser cirka 50 procent av tiden"*.

Skolenhetens namn: Åsarpskolan	Antal elever
Förskoleklass	8
Grundskola	84
Totalt antal elever:	92
Antal elever i årskurs 1-3	51
Antal elever i årskurs 3	15

Resultat

1. Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?

1.1 Rektor tar ansvar för att lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav

Här undersöks om rektorn tar ansvar för och skapar förutsättningar för lärarnas gemensamma arbete med kunskapsbedömningar utifrån kursplanerna.

Åsarpskolan har deltagit i kommunövergripande implementeringsinsatser som gäller den nya skollagen och den nya läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11. I kommunen finns en övergripande grupp med ansvar för implementeringen ("*luvor*"), som består av representanter från skolor inom kommunen och gruppen leds av en utvecklingsledare. Utöver det

har de båda skolorna i rektorsområdet, enligt rektorn, träffats i pedagogiska diskussioner några gånger per termin. Lärarna i Åsarpsskolan har gemensam mötestid varje vecka och den gemensamma mötestiden är avsedd för pedagogiska samtal i hela arbetslaget medan planeringar och kunskapsbedömningar sker mest inom de små arbetslagen.

Rektorn anser att skolan är i inledningen av implementeringen och *"att det behövs flera år innan vi är färdiga"*. Intervjuer med rektorn och lärare visar att skolan saknar gemensamma rutiner och former i arbetet med kunskapsbedömning. När det gäller bedömningsstöd utöver nationella ämnesprov hänvisar rektorn till skolans specialpedagog. Rektorn bedömer att han själv inte är tillräckligt insatt i skolans pedagogiska diskussioner. Rektorn säger att han ändå får en bild av situationen genom att han har tillgång till de skriftliga omdömen som ges till eleverna i det digitala systemet skolan börjat använda och att han i kommande utvecklingssamtal med lärarna kommer att diskutera deras pedagogiska planeringar.

Intervjuer och samtal med såväl rektor som lärare visar att rektorn lagt ett stort ansvar på lärarna och de olika ämnesgrupperna när det gäller arbetet med att utveckla former för bedömning och dokumentation av elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav.

Lärarna upplever att de fått stöd från kommunen och tid för att arbeta med läroplanen. De hänvisar även till föreläsare som betytt mycket och *"satt fart på tankarna för oss"*. De säger dock att de saknar någon från skolledningen vid arbetslagsmötena och anger att de *"upplever en stor frustration över att de förväntas fixa mycket själva, att uppfinna hjulet"*.

Lärarna berättar i intervjuer att de har diskuterat utifrån ett övergripande mål i kapitel 2 i läroplanen för att få en gemensam bild av hur undervisningen ska kunna utformas med utgångspunkt i vad som är gemensamt för de ämnen de planerar att samarbeta kring. Till exempel beskrivs i vad skolan kallar *"lokal pedagogisk planering"* ett ämnesövergripande arbetsområde i *"Sv- SO och NO"* tre mål hämtade från läroplanens mål, 2.2 Kunskaper. Se vidare under avsnitt 1.3.

Lärarna berättar vidare att de har granskat en del matriser, vissa avprickningslistor och Skolverkets bedömningsstöd *"Nya språket lyfter"* och ska börja med *"Diamant"* i årskurs 3 för att få en likvärdig bedömning. De uppger att det mest blivit i ämnena matematik och svenska som skolan har gjort gemensamma kunskapsbedömningar som utgår från kunskapskraven. De har även analyserat diagnosmaterial och funnit att de inte helt kan förlita sig till läromedel. Lärarna uttrycker samtidigt en osäkerhet över att bedömningarna inte blivit likvärdiga inom arbetslaget och de saknar ett gemensamt och sakligt språk. Rektorn, men

även lärarna, uttrycker dock att genom de erfarenheter som lärarna gör och delger varandra så kommer förhoppningsvis utbildningen inom skolan att utformas enligt gällande bestämmelser.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver ta ett större ansvar för att följa upp och säkerställa att lärarna planerar undervisningen utifrån kursplanerna samt bedömer och dokumenterar elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav.

Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver skapa förutsättningar för att lärarna använder ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen. Rektorn behöver likaså ta ett ökat ansvar för att säkerställa en likvärdig bedömning inom skolenheten.

1.2 Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning

Här undersöks om rektorn ser till att det finns ett kvalitetsarbete kring kunskapsbedömningar på skolan genom att följa upp och utvärdera detta arbete samt huruvida resultaten av det används. Vidare handlar bedömningspunkten om rektor tillsammans med lärarna analyserar skolans kunskapsresultat och resultaten på de nationella proven.

Kommunen efterfrågar det kommunen kallar "Skolbild" en gång per år. Den ersätter en kvalitetsredovisning och har för Åsarpsskolan skrivits av en grupp lärare som tillsammans med rektorn redovisat denna till förvaltningsledningen. I Åsarpsskolans Skolbild för 2011 finns en sammanställning av elevernas måluppfyllelse i årskurs 5. Den bygger på olika test och de nationella ämnesproven som eleverna genomfört. Någon sammanställning eller resultatredovisning för årskurs 3 finns inte.

I intervjuer med rektor och lärare framkommer att lärarna diskuterar och gör gemensamma bedömningar av elevernas resultat på de nationella ämnesproven. Rektor och lärarna analyserar delproven och utifrån resultaten arbetar de tillsammans med specialpedagogen fram förbättringar som leder till högre måluppfyllelse på såväl individ- som skolnivå. Resultat- och kunskapsutvärdering sker dock enbart i ämnena engelska, matematik och svenska. I övriga ämnen saknas system för ett mer konsekvent samarbete för att analysera, jämföra och bedöma kunskapsresultat. Då sådana sammanställningar inte görs finns inte något underlag för att jämföra och analysera skolans samlade kunskapsresultat över tid vilket är grunden för att skolan ska kunna bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning. Det framkommer i intervjuer

med rektorn och lärarna att skolan i liten grad har rutiner och former för att bedöma och dokumentera de uppföljningar och utvärderingar som görs inom arbetslaget.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver ta ett ökat ansvar för att skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning.

Rektorn skapar förutsättningar för att lärare tillsammans analyserar skolans resultat på de nationella ämnesproven på såväl individ- som skolenivå. Dock måste rektorn ta ansvar för att tillsammans med lärarna även jämföra och analysera resultaten i alla ämnen.

Rektorn måste även tillsammans med lärarna, följa upp och utvärdera skolans rutiner och former för bedömning och dokumentation så att detta blir ändamålsenligt och en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

1.3 Bedömning ingår i lärarnas planering av undervisningen

Här undersöks om lärarna vid planering av undervisningen utgår från kursplanerna samt om lärarna även planerar för hur bedömningen av eleverna ska gå till så att den blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Av inlämnad dokumentation och i intervjuer med lärarna framkommer att de tillsammans i arbetslaget påbörjat ett arbete med dokumenterade planeringar för specifika arbetsområden. Lärarna som undervisar i praktiskt estetiska ämnen ingår dock inte i dessa diskussioner. Lärarna visar ett ämnesövergripande arbetsområde där de i svenska, samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen tillsammans har arbetat fram vad skolan kallar "*LPP- Lokal pedagogisk planering*". De berättar att de började med att ta fram några övergripande mål i Lgr 11. I den planering som Skolinspektionen tagit del av är de övergripande målen; "*att eleven kan använda det svenska språket i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt, att eleven får lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga och att eleven får kunskaper om förutsättningar för en god miljö och hållbar utveckling*".

Därefter valde lärarna delar från de olika ämnenas syftestexter och konkretiserar de mål som eleverna ska ha utvecklat, kunna och bli bedömda efter när arbetsområdet är avslutat. Exempelvis i geografi där konkretiseringen av läroplansmålet är att beskriva enkla samband mellan natur och kulturlandskap, naturresurser och hur befolkningen är fördelad. Ur det centrala innehållet för

årskurs 1–3 från avsnittet *"Att leva i närområdet"* har valts *"Förutsättningar i natur och miljö för befolkning och bebyggelse, till exempel mark, vatten och klimat"*. Därefter följer en beskrivning om hur undervisningen kommer att utformas och hur eleverna sedan kommer att bedömas. I ovan beskrivna arbetsområde kommer *"läraren att bedöma elevernas förmåga genom att låta dig berätta och resonera om hur och varför människor lever i olika delar av Sverige genom muntlig redovisning i grupp, skriftligt test och vid gruppdiskussioner"*.

När bedömning av elevernas kunskapsutveckling ska ske framgår inte av de pedagogiska planeringarna som Skolinspektionen tagit del av. I intervjuer med lärarna framgår att detta i huvudsak sker efter att den planerade undervisningen är avslutad. Lärarna beskriver att när de gör kunskapsbedömningar försöker de utgå från kunskapskraven.

Som tidigare beskrivits i denna rapport saknar skolan rutiner och gemensamma former för hur bedömningar av elevernas kunskapsutveckling ska bli systematiska och vara en integrerad del av undervisningen.

Av intervjuer med lärarna framgår att de i begränsad omfattning identifierar *hur* och *när* eleverna ska visa sina kunskaper och att lärarna i olika omfattning planerar för vad i kunskapskraven som ska bedömas. Det framkommer också att de i varierande grad ger återkoppling på elevernas lärande för att synliggöra lärandet för dem som en integrerad del av undervisningen. Lärarna uppger att de under arbetets gång blivit mer och mer medvetna om processerna kring återkoppling och bedömning, vilket lett till att skolan har som ett utvecklingsområde att möjliggöra för eleverna att vara mer delaktiga under hela processen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna vid planering av undervisningen till viss del utgår från kursplanernas syfte, centrala innehåll och kunskapskrav. Lärarna behöver dock i alla ämnen identifiera *hur* eleverna ska visa sina kunskaper, *vad* i kunskapskraven som ska bedömas och *när* bedömningen ska ske. Lärarna behöver planera så att bedömningen systematiskt blir en integrerad del i undervisningen för att tillsammans med eleverna följa och stödja elevernas kunskapsutveckling i undervisningen och kontinuerligt ge återkoppling på deras arbete, för att synliggöra och stödja lärandet för eleverna.

1.4 Lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper samt om läraren ger framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla i förhållande till kunskapskraven och hur detta ska ske. Vidare handlar det om hur lärarens bedömning blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Elevernas förståelse för vilka kunskaper de ska utveckla och på vilka grunder bedömningen sker

Av samtal och i intervju med eleverna framkommer att de i begränsad omfattning känner till vad de ska kunna i de olika ämnena. Eleverna informeras främst om vad de ska göra och mindre om vilka kunskaper de ska utveckla. Eleverna känner till läroplanen (Lgr 11) och berättar "att fröken tar upp den och visar vad vi ska lära oss i olika ämnen - men inte i alla ämnen". Det framgår också att inte alla elever vet vad de ska lära sig eller varför. Eleverna hänvisar till en "reflektions bok" där de emellanåt skriver vad de gjort och vad de tyckte var roligt. Där kan stå att "vi har haft träslöjd. Det var kul", "jag har lärt mig om volym och liter. Det var kul". Alla elever som Skolinspektionen samtalar med känner till "IUP- mål" och eleverna berättar att de är med och bestämmer målen och att "vi jobbar med dem ibland". Se nedan i avsnittet, *Individuella utvecklingsplaner*.

I intervjuer med lärarna framkommer att de presenterar muntligt för eleverna vad de ska utveckla för förmågor och på vilket/vilka sätt de ska bli bedömda gällande de arbetsområden där de arbetar utifrån det skolan kallar, "lokala pedagogiska planeringar". Några av dessa planeringar finns anslagna i klassrummet men eleverna känner inte till dem utan uppger att "det där är frökens ruta". I granskningen framkommer således att eleverna i varierande grad känner till på vilka grunder de bedöms. Eleverna hänvisar främst till diagnoser, test och prov. Se nedan i avsnittet, *Återkoppling*.

Lärarna beskriver också att de är medvetna om att arbetet med att tydliggöra för eleverna vilka kunskaper de ska utveckla behöver förbättras liksom när och på vilket sätt de ska bli bedömda.

Återkoppling

Granskningen visar att det varierar huruvida lärarna på ett systematiskt sätt ger eleverna framåtsyftande återkoppling på vad de behöver utveckla i förhållande till kunskapskraven och hur detta kan ske. De exempel på återkoppling som inspektörerna fått ta del av handlar om att läraren går runt bland eleverna i klassrummet och ger eleverna muntlig återkoppling när eleverna skriver eller räknar. Några lärare berättar att de ger skriftlig återkoppling till eleverna i ett

brev eller på "postit-lappar", exempelvis *"det här har du klarat bra"*, *"det här kan bli bättre"* eller *"har du tänkt på detta"*. I skrivprocessen ger läraren också återkoppling *"under arbetets gång för att leda in eleven på rätt spår"*. De ger även exempel inom ämnet idrott och hälsa, där eleverna två och två ska leda en lektion. Läraren har dessförinnan gått igenom vad en lektion ska innehålla och hur eleverna kommer att bedömas. Efter lektionen går läraren igenom med paret vad som var svårt och hur de upplevde situationen samt ger en bedömning av lektionen och vad de ska tänka på till nästa gång. Detta bekräftas i intervjuer med elever som berättar att de har eller kommer att få hålla en lektion i ämnet idrott och hälsa men de är osäkra vad gäller syftet. Någon elev sa; *"vi var tvungna att ha en lektion och det var därför jag gjorde det"* en annan elev sa; *"kanske för att man ska bli lärare"* och ytterligare en elev sa; *"bara för skojs skull"*.

Eleverna berättar och visar i sina arbetsböcker att läraren markerar när de gjort färdigt ett avsnitt genom att skriva ett *"R eller bra"* eller markera om uppgiften är fel. De vet inte vad som varit bra och har inte heller fått veta vad de ska göra för att prestera bättre nästa gång. De känner inte heller till att de fått några strategier för att visa på olika lösningar på en uppgift.

Lärarna uttrycker en frustration över att de inte i alla ämnen hinner med eller har verktyg att fortlöpande följa elevernas kunskapsutveckling för att ge kontinuerlig och framåtsyftande återkoppling. De påtalar också att *"det i de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena finns färre bedömningsstöd och mindre tid om man jämför med matematik och svenska"*.

Dokumentation

Av ovanstående framgår att det varierar i vilken grad läraren bedömer elevernas kunskapsutveckling systematiskt i alla ämnen och använder dessa bedömningsunderlag för att upprätta individuella utvecklingsplaner. Det är heller inte självklart att lärarna analyserar de kunskaper eleverna visar, gör helhetsbedömningar av dessa och jämför med kursplanernas kunskapskrav. Det finns lärare som sparar elevarbeten för att följa kunskapsutvecklingen men detta görs inte systematiskt. Skolan har bestämt att använda en elevportfolio från förskoleklassen och uppåt. Alla lärare och klasser använder dock inte portfolion och därigenom går progressionen i elevernas lärande delvis förlorad på individnivå. Som framkommit tidigare i rapporten använder skolan de nationella ämnesproven och Skolverkets bedömningsstöd *"Nya språket lyfter och Diamant"*. Förutom eget diagnosmaterial används även matriser exempelvis, *"Kunskapskrav i svenska"* och *"Kartläggning av varje elevs språkutveckling"*. I övriga ämnen saknas motsvarande bedömningsunderlag. Lärarna uppger att de *"försöker minnas, ha det i huvudet"* och en del försöker göra minnesanteckningar. De uttrycker att de känner förtröstan i att de kommer att få underlag till ett bättre

bedömningsstöd i de övriga ämnena bland annat genom de pedagogiska planeringarna.

Individuella utvecklingsplaner

De individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av visar att skolan inte fullt ut dokumenterar elevernas kunskaper utifrån gällande kunskapskrav i alla ämnen. Det digitala system som skolan använder är relativt nytt och ännu inte synkroniserat med kunskapskraven och de pedagogiska planeringar lärarna gör, vilket leder till att en del av de skriftliga omdömena är relaterade till syftestexter, blandat med centralt innehåll. Detta gör att de skriftliga omdömena inte är skrivna i relation till kunskapskraven. I en del ämnen består de skriftliga omdömena av en uppräkningslista av vad klassen gjort och hur eleven förhållit sig till arbetsområdet som till exempel "*du är aktiv under lektionen och visar intresse genom att besvara frågor*", men det finns också vissa ämnen där skriftliga omdömen saknas helt.

Den framåtsyftande delen i utvecklingsplanen domineras av ämnena svenska och matematik. Eleverna berättar också att de under utvecklingssamtalen skriver ner IUP-mål och att det "*bara är i matte och svenska vi har IUP-mål*". De hade också svårt att återge sina IUP-mål men visste att klassens IUP-mål finns anslagna på insidan av klassrumsdörren tillsammans med respektive elevs fotografi.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna använder de nationella ämnesproven som stöd för att bedöma elevernas kunskaper.

Lärarna behöver dock regelbundet analysera de kunskaper eleverna visar, göra helhetsbedömningar av dessa och jämföra med kursplanernas kunskapskrav.

Lärarna behöver också i större utsträckning ge eleverna förståelse för vilka kunskaper de ska utveckla och tydliggöra på vilka grunder de bedöms och bedöma elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven i alla ämnen.

Lärarna behöver utveckla ändamålsenliga rutiner och former för dokumentation som främjar elevernas kunskapsutveckling och väl återspeglar deras kunskaper i förhållande till kursplanernas kunskapskrav.

Dessutom behöver upprättandet av den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen tydligare relatera till kunskapskraven. Den framåtsyftande delen ska utvecklas så att den även kan omfatta andra ämnen än matematik och svenska.

1.5 Lärarna följer upp undervisningen

Här undersöks hur lärarna följer upp och utvärderar sin planering och undervisning samt bedömnings- och dokumentationsformer.

Av de lärare Skolinspektionen intervjuat framkommer att de diskuterat resultaten från de nationella ämnesproven och utifrån de analyserna förändrat undervisningen. Granskningen visar också att lärarna utvärderar sin undervisning sporadiskt. Det sker genom egna reflektioner och i samtal med varandra. *"den här lektionen gick väldigt bra – eleverna var med"* eller *"det här fungerade inte som jag tänkt"*. Skolinspektionen får dock inga exempel på hur lärare systematiskt har analyserat i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har gett eleverna större möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen.

Lärarna har ännu inte funnit former för bedömnings- och dokumentationsstöd utan håller på att utveckla detta och har således inte kunnat utvärdera arbetets ändamålsenlighet. Skolinspektionen kan dock notera att det bland lärarna finns en medveten diskussion samt reflektioner kring styrkor och svagheter när det gäller de olika verktyg som används och är under utveckling.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna i större utsträckning behöver identifiera och analysera vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen i alla ämnen. De behöver också analysera i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen ger eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen.

Lärarna behöver också utvärdera i vilken mån de bedömnings- och dokumentationsformer de använder är praktiska och ändamålsenliga.

1.6 Lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanerna.

Av intervjuer med lärare, elever och vårdnadshavare framgår att lärarna genomför utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare varje termin. Inför

utvecklingssamtalet kan vårdnadshavarna ta del av de skriftliga omdömena och tillsammans med sitt barn göra kommentarer genom att de loggar in sig i det digitala system skolan använder. Vårdnadshavarna är dock ännu ovana vid att omdömena ska relatera till kunskapskraven i alla ämnen och har olika upplevelser huruvida omdömena omfattar alla ämnen eleverna får undervisning i. Se avsnitt 1.4 *Individuella utvecklingsplaner*

Vårdnadshavarna berättar att lärarna även ger en allmän information från klassen i veckobrev och vårdnadshavarna känner att de alltid kan maila, telefonera eller som någon förälder uttryckte det *"i en liten skola som vår, så har vi kontinuerlig kontakt med läraren"*.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna inte i alla ämnen ger fortlöpande information till vårdnadshavarna om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas kunskapskrav.

2. Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår av kursplanernas kunskapskrav?

2.1 Lärarna har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper

Här undersöks om läraren har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper och om lärarna använder olika underlag för bedömning samt om eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt.

Elever beskriver att de får visa sina kunskaper på olika sätt. Det kan vara att skriva, återberätta eller ha tester och prov. Lärarna ger förutom detta exempel på olika presentationsformer och berättar att eleverna gör experiment, ritar och berättar. Det framkommer dock i intervjuerna med lärarna att det är tester och prov som hittills fungerat som det huvudsakliga bedömningsunderlaget.

Mot bakgrund av att lärarna inte alltid planerar undervisningen från gällande kursplaner och inte planerar vad som ska bedömas utifrån kunskapskraven och när bedömningen ska ske, är det inte självklart att lärarna fullt ut låter eleverna visa sina kunskaper med utgångspunkt i Lgr11. Det bekräftas av lärarna som dock uppger att de söker hitta former för att eleverna på ett mer allsidigt sätt

ska kunna visa vad de lärt där ett exempel, som tidigare nämnts, är i ämnet idrott och hälsa.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna ger eleverna möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt. Lärarna använder dock inte allt det underlag de har att tillgå för att analysera och bedöma elevernas kunskaper. Vidare behöver lärarna säkerställa att eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper utifrån gällande kunskapskrav.

2.2 Vårdnadshavares kännedom om kunskapskraven

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare information om kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i.

Intervjuer med rektorn, lärare och vårdnadshavare visar att lärarna informerat om den nya läroplanen med kursplaner vid föräldramöte vid höstterminens start.

Föräldrarna menar att det var en grundlig genomgång och de fick också ett informationshäfte. De kan även logga in i det digitala system som används i skolan/kommunen.

Senare under terminen vid det individuella utvecklingssamtalet fick de ytterligare information men då relaterat till det egna barnet. Som tidigare beskrivits har de kunnat ta del av skriftliga omdömen inför det individuella utvecklingssamtalet dock inte i alla ämnen som eleverna får undervisning i. Se avsnitt 1.6

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna ger vårdnadshavarna information om kunskapskraven i alla ämnen som eleverna får undervisning i.

Syfte och frågeställningar

Forskning och utvärderingar visar att många lärare upplever en osäkerhet kring hur elevernas kunskaper ska bedömas i de tidigare skolorna. Lärarna menar också att skolorna saknar ett gemensamt förhållningssätt och rutiner för dokumentation när det gäller att följa och bedöma elevers kunskapsutveckling. Lärarnas osäkerhet kan leda till att bedömningar och individuella utvecklingsplaner saknar koppling till kunskapskraven i de nationella kursplanerna.

Forskning visar att bedömning kan vara ett verktyg för att löpande stödja elevernas lärande och utveckling. Det handlar om att eleverna får möjlighet att fortlöpande visa de kunskaper som framgår av kunskapskraven i kursplanerna och att de förstår vilka grunder de bedöms utifrån, var de befinner sig i förhållande till kunskapskraven och hur de kan göra för att ytterligare utveckla sina kunskaper.

Syftet med projektet är att undersöka om de bedömningsunderlag lärarna använder och de bedömningar lärarna gör är relaterade till kunskapskraven i de nationella kursplanerna och i övrigt sker i enlighet med styrdokumentet. Detta mot bakgrund av att en ny läroplan för grundskolan, Lgr 11, införs under 2011. Granskningen syftar dessutom till att hitta goda exempel på hur lärare arbetar med bedömning för att främja lärande som en integrerad del i lärandeprocessen tillsammans med eleven.

De centrala frågeställningarna är:

- Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?
- Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår av kursplanernas kunskapskrav?

Metod och material

Granskningen inleds genom att inspektörerna innan skolbesöket tar del av olika dokument och gör en dokumentanalys. Rektorn har exempelvis svarat på en verksamhetsredogörelse och skickat in olika dokument skolan har i arbetet kring bedömning till inspektörerna inför skolbesöket.

Varje skolbesök består av intervju med rektor, lärare (både i grupp med 6-8 lärare i årskurserna 1-3 och djupintervju med två lärare i årskurs 3), elever i årskurs 3 (i grupp med cirka 6 elever) och vårdnadshavare i årskurs 3 (i grupp med 6-8 personer). I de fall då den besökta skolan består av ett fåtal lärare och elever kan sammansättningen vid intervjuerna komma att anpassas till detta. Besöket avslutas med en återkoppling till rektor kring inspektörernas preliminära bedömningar.

Tabellen visar antalet intervjuade vid Åsarpsskolan.

Åsarpsskolan	Antal
Intervjuade elever	5
Intervjuade lärare	5
Intervjuade vårdnadshavare	5